

Koopsommen en lijfrentes kennen heel veel verschillende mogelijkheden.

FOTO: THINKSTOCK

Keuzestress bij uitkerende lijfrente

Tom Loonen

Koopsom- en lijfrente-polissen die destijds vooral omwille van de fiscale aftrek werden afgesloten, komen nu tot uitkering. Wat moet de dga ermee?

Als ondernemer hebt u uw financiën fiscaal zo voordelig mogelijk ingericht. Zo hebt u in het verleden het advies opgevolgd een jaarlijkse koopsompolis of een premiebetalende lijfrente af te sluiten. Het adagium was 'een mooie aftrekpost' te creëren.

Het bedrag werd tegen het toptarief voor de inkomstenbelasting afgetrokken. Bij oudere polissen is het eindkapitaal vaak gegarandeerd, terwijl recentere polissen vaker op basis van beleggingsfracties zijn. Nu krijgt u bericht: u moet gaan kiezen wat te doen met opgebouwde waarde.

U zult niet de enige zijn die met deze vraag wordt geconfronteerd: het betreft hier een enorme markt. In 2011 is voor € 7,5 mrd uitgekeerd en dit bedrag stijgt almaar.

Andrea Middel is zelfstandig financieel planner en staat veel ondernemers bij in dit soort vraagstukken. 'De lijfrentepolissen zijn niets meer of minder dan inkomensvoorzieningen die op moment van afsluiten fiscaal worden afgetrokken en bij uitkering worden belast', zegt zij. 'Maar veel ondernemers hebben eigenlijk geen idee wat ze afgesloten hebben.'

Grootste vraag van de ondernemer is wat nu met dit vermogen te doen. 'Er zijn diverse aspecten om rekening mee te houden', weet Middel. Zo is daar het fiscale aspect. Wil er fiscaal geoptimaliseerd worden, dan zal berekend moeten worden tot welk bedrag er kan worden uitgekeerd voordat een hogere schijf behaald wordt. Ook zal er inzicht moeten zijn in de inkomstenbehoefte. Welk bedrag is nodig ter aanvulling van het inkomen en voor welke periode?

Daarnaast zult u als polishouder een visie moeten hebben op de korte en lange rente. Immers: is het nu een goed moment om de lijfrente-uitkering tegen de huidige

rente langervast te zetten of juist niet? En wat te denken van het inschatten van de eigen gezondheid en die van uw partner voor het beantwoorden van de vraag of er een nabestaandenuitkering moet komen?

Er zijn grofweg twee typen lijfrentes: lijfrentes die zijn afgesloten voor de invoering van de wet Brede Herwaardering (BHW) op 1 januari 1992, en lijfrentes die na de BHW en Wet Inkomstenbelasting 2001 zijn afgesloten (BHW/IB2001). Aan het einde van het contract zijn bij beide typen lijfrentes drie mogelijkheden.

Ten eerste is het mogelijk de uitkering uit te stellen. Zolang u daarna maar besluit om met het eindkapitaal een kapitaalverzekering met lijfrenteclausule aan te schaffen, heeft dit geen fiscale consequenties. Dit kan bij uw huidige verzekeraar zijn, maar u kunt ook voor een andere verzekeraar of zelfs een bank kiezen.

Een tweede mogelijkheid is het eindkapitaal direct en ineens te ontvangen. Dit wordt beschouwd als afkoop en wordt direct progressief belast (en fiscaal bestraft bij BHW). En de derde mogelijkheid is het aankopen van lijfrentetermijnen.

Binnen deze mogelijkheden zijn er grote verschillen tussen de pre-BHW en de BHW/IB2001-polissen. Vooral als de directeur-grootaandeelhouder een pre-BHW-polis in handen heeft, zijn de mogelijkheden divers. Zo is er de mogelijkheid de uitkeringen ten gunste te brengen van (klein) kinderen.

Lijfrentepolissen hoeven niet alleen via een verzekeraar afgewikkeld te worden. Sinds 2008 kan een polis tot uitkering komen via banksparen. Wat voor u het aantrekkelijkste is, hangt van vele factoren af. De gewenste looptijd en de wens om een nabestaandenuitkering te verzekeren spelen een belangrijke rol. Maar ook de inschatting van uw gezondheid. Kortom, er zijn vele mogelijkheden, maar ook veel condities waaraan voldaan moet worden.

Middel herkent deze mogelijkheden uit haar adviespraktijk. 'Eigenlijk is een goed advies onontbeerlijk. De keuzes zijn groot, de fiscale valkuilen diep', zegt zij. Maar zijn de opgebouwde bedragen klein, dan loont een advies op uurbasis nauwelijks.

Een kritische opstelling bij zowel het doorzetten van de lijfrentepolis of bij het uitkeren kan veel geld schelen. Ter illustratie: neem een af te storten bedrag van € 75.000 en vergelijk drie uitkeringsperiodes: 5, 10 en 15 jaar. De verschillen tussen de aanbieders lopen fors op naarmate de looptijd langer wordt.

Op basis van de aangeboden offertes was het verschil tussen de hoogste en laagste aanbieder op 5 jaarsbasis 2,7% per jaar. Echter, bij een looptijd van 10 jaar is dit verschil al 4,7% en bij een 15-jarige uitkering is dit verschil maar liefst 6,8% per jaar!

Tom Loonen is associate professor aan de VU en werkzaam bij Bank Insinger de Beaufort nv.

Fiscaal Uiteenlopende afwikkeling van soorten lijfrentes

Uitstel Gezondheid speelt rol bij alle keuzen en overwegingen

Advies Inhuren van iemand loont pas bij grote bedragen

